

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Helyben hához hordva
és vidékre postán küldve:
Égész évre . . . 4 —
Félévre . . . 2 —
Negyedévre . . . 1 —
Egyes szám ára . . . 10

ALSÓ-LENDVAI HRADÓ.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

HIRDETÉSI DÍJAK:

3 hasabos petitor egy-
szeri hirdetésnél soronkint
6 kr. többszöri hirdetés-
nél 5 kr. Bélyegjű 30 kr.
Nyitlér petitora 10 kr.

SZERKESZTŐSEGI IRODA:

Laniszi utca hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intéendő.

Kéziratok vissza nem adtnak.

FELELŐS SZERKESZTŐK:

PATAKY KÁLMÁN és VACHOTT KÁROLY.

Kiadó és laptulajdonos: Farkas János.

KIADÓHIVATAL:

Füsterza hová az előfizetők és a lap szöveg küldésére vonatkozó felszólalások intéendőik.

Felhívás előfizetésre!

Szerény kis lapunk fennállásának második évfolyamát kezdi meg. Programunk ezután is: városunk és vidéke érdekeinek lehetőleg előmozdítása Teljes erőnöl iparkodni fogunk e tekintetben az igen tisztelt Olvasó-közönséget kielégíteni, a mi munkánkban áll anyjával is in kab, mivel kis lapunk számára sikerült clegendő és jövőnk munkatársakat meggyernünk. Ezután is gondokodni fogunk városunk és vidékének érdekeit feléelő közeményekről, valamint szórakoztató tarcaazikokról. De hogy ebbeli ígérteknék megfélelessünk, kérjük az igen tisztelt Olvasó-közönséget, hogy ezután is részesítse lapunkat szives partfogásában anyagi támogatásával.

Ezek után i. előfizetünket félkerjük, sziveskedjenek lapunk kiadóhivatalának postafordulattal oly ismerősök címét beküldeni, a kiknek az „Alsó-Lendvai Hradó” a „Szepeirdalmi Közlöny” január hónap megjelölő számati mutatványul megküldhetjük. Január hónap ugyanis mutatványul több ezer példányt küldünk szet. T. előfizetünk egy levelező lapon igen tehetőseknék e szivesseggel.

Egyuttal szives előfizetőinknek és munkatársainknak szerencsés és boldog újévet kívánunk! Hazafias üdvözléttel

A szerkesztők.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK:

Az „ALSÓ-LENDVAI HRADÓ”-ra:

Égész évre . . . 4 fnt — kr.
Fél évre . . . 2 fnt — kr.
Egy évnegyedre . . . 1 fnt — kr.

TÁRCA.

Télen

Esti nyugóját pihenő
Hűdög napja fagyos télnék,
S köd sötete takarja el
Mind a csillagot az égnék.

Csend borul rá a falura:
Étlenül a közi sörge . . .
Csak egy rozszant kis kényből
Hallatszik ki faja horges . . .

Utolsóit járja szegény.
S fut lánya patikopa.
Felső nélkül, csipő nélkül
Ugy rohan el egy ingvölthő.

Az öreget, a ki meghalt,
Csak alig hogy elstraták:
Most meg a lányt a ki meghalt
Most meg megint ott virrasztják.

*

Minden házbán ünnep van ma
Karacsanya szar melettek . . .
Csak egy helyütt virágok meg
Vasszergya . . . szemfedel.

Almasi.

Az „ALSÓ-LENDVAI HRADÓ” a „SZEPIRDALMI KOZLONY” heti melléklettel együtt:

Égész évre . . . 6 fnt — kr.
Félévre . . . 3 fnt — kr.
Egy évnegyedre . . . 1 fnt 50 kr.

A „SZEPIRDALMI KOZLONY” külön rendelvé:

Égész évre . . . 3 fnt — kr.
Félévre . . . 1 fnt 50 kr.
Egy évnegyedre . . . 1 fnt 75 kr.

Az előfizetési pénzek legelőzseberűben postautalványnyal az „ALSÓ-LENDVAI HRADÓ” kiadóhivatalához Alsó Lendvára küldendőik.

Alsó Lendva 1890.

Az idő keretei halad, haladásában nem gátolhatja semmi sem: napok, hónapok, évek és évtizedek váltják fel egymást következetesen. Jelenleg is az 1889 évét felváltja az 1890 év, miat századunk utolsó évtizedének első éve.

A mult 89-es év százados évfordulója volt a nagy francia forradalom kezdetek, s a legtöbb történetíró szerint ezredéves fordulója volt őseink, a magyarok bejövetelelének. Ha azonban végig tekintünk a mult 89 es éven, meggyőződhetünk róla, hogy világtörténelmileg véve, ez sem volt egészen üres. Hisz ez évben bánta meg a világ a nagyszerű párisi kiállítás Eiffel tornyával, hol össze volt halmozva mind az, mit az emb-riség az ipar, művészet és tudomány terén a felvilágosodás e száza

A jég alatt

— Eredeti tarca. —

Egy tiszta nagy barisz kendőbe összekötötte a ruháskaját, aztan csendesen benyitott a nagyágba, kezét sókölt neki s alazatosan meghajvta magát elbucsuozott.

Mikor még elég jó korán a vasutshoz indult, csak akkor vette észre, hogy kevés pénze maradt. Nagyon sok mindent összevászárölt. Az apjának vett egy tájszini pipát szarral, az anyjának meleg barnysarkat, a testvéréknék meg lépdes könyveskéket. Még valamit vásárolt valaki számára, de az titok. Azt még a boltosnak sem árulta el.

Rövid gondolkodás után eltökélte magában, hogy mivel ügyes keves a pénze, hát úgy segít a dologon a legelőzseberűben, ha sietve az utat gyalog teszi meg Tétényig; ott megvárja a vonatot s így megy vasuton hazáig. Akkor még pénze is marad.

Jó lépest két óra alatt könnyen eljuthat az ember a tétényi vasúti állomáshoz. Onnan aztan vasuton csak egy ugrás Tarnok így gondolkodott Margit is és hitran neki vágott az utnak.

A karacsony est az anygy is sűrű forgalmu promontori erszragut szokafalun megfénkítette, deazára annak, hogy sűrűn hullott a hó. De hat a kezelet ilyenkor szerettei közé unsozl mindenkit és a sok gyári munkás és egyéb mester legény, akinek családja van a szomszéd faluban, korábban félre teszi a munkát mint mäsok és siet hazafelé, hogy a nagy ünnep szent estjét otthon tölthesse.

dában elért. Ez évben döntetett meg Amerikában a nagy brazíliai császárság, hogy helyet adjon a köztársaságnak. Ez év volt egy a világtörténelemben páratlanul álló események előidézője a magyar nemzet reményének, Rudolf trónörökösnek tragikus vége. Ez évben szilárdult meg az európai béke olajágával kecsesgető hármasszövetség.

S ha pedig a népek sorsát tekintjük, a mult évet egyáltalán nem mondhatjuk kedvezőnek, a terhek csak neheztek, s az egyesek között a létért való küzdelem csak fokozódott.

Ez az állapot a jövőben is meglesz, s így a jövőben sem reményelhetjük sorsunk javulását mindaddig, míg csak a fegyverek biztosítják az általános béket.

Az általános lefegyverzés eszméjével, mely a népek terhet megkönnyítené, — már a tizenhetedik százag elején foglalkozott volt IV. Henrik francia király, ki egy általános európai szövetséget akar létesíteni úgy, hogy az államok egymással örök béke- és barátságban éljenek, s minden felmerülődő vizsály fegyveres beavatkozás nélkül intézessék el, azonban a király még mielőtt terve kivitelezésé fogott volna, sétakocsizás közben meggyilkoltatott. S ez emlékező azóta senki sem foglalkozott egészen napjainkig. Most is nem ott pendített meg az eszme, t. i. földrészünkön, hol az általános lefegyverkezés miatt a béke csak pillanatnyi, hane n ott t. i. Ame-

Margit erősen a hóma alá szoritotta a batyuját és ra sem hederítve a dukajódó legénység csipős meghezésére, haladt a maga utján. Erőszakos tolokadások elől megkegötözött lépteiben kereste a menekülést. Elég volt neki a maga baba. Attól tartott, hogy nem éri be a vonatot, mivel nagyon megnehezítette a hó az utat és most nem haladt úgy mint a hogy kiszámította. Olykor-olykor hátratekintett, hogy ne-me rogom már a vonat a sarkában, amit a legénység kárkereskedésnek vélt meg jobban fölbaratorodott.

Egyesre csak olyan hangok támadtak a háta mögött, mint mikor zivatarnak messziről jövő moraja érkeik közelebb.

A köd sűrű fátyla eltakarta a gözös tüzest két szemét s ha Margit most hátra is néz, alaga látja, hogy a vonat alig van már tőle száz lépésnyire.

Eppen a falu elé ért, mikor a vonat utólért. Ugy megdöbönt az ijedségtől, hogy majd hanyat vagódott. De azért a végso remény még nem hagyta el. Fiatal erejének teljesen öszenesedett ruganyosságával kezdett futni aminet csak bírt de mindhiába. A tavolság közte és a vonat közt folyton nagyobb és nagyobb hégazot vont s látva a meddő igyekezetet keserves könyvek töltöttek szemébe. De azért, amint a vereteket letörlette az aczarról megint csak neki iramodott úgy hogy alig tudta már lelegzettel győzni a túdejét.

A vasúti állomás éppen a falu tülke végén van. Margit a foly középeig se ért midőn a vonat tovarobogott.

ríkban, hol ez nem volna oly égető szűk ség, mint a mi földrésznökön.

A mi földrésznökön a katonakörök az új fegyverekkel, s a magyar tulajdonnyal ekarizáltak s a füst nélküli puskaporral foglalkoznak, a pénzügyministerek pedig va karják fejüket, hogy az ezekre megkíván- tot nagy költségek honnan fogják elő- teremteni, az államterfák megöszlöknek gondjaikba, hogy a fegyveres békét len- tarthassák legalább tavaszig, vagy azon- tul is még egy néhány évre.

Addig az amerikaiakat nem aggasztja a holnap es holnapután, nem látják szük- ségét a nagy hadseregek, vagy éppen az általános katonakötelezettségnek, nem to- ródnek sem a Maulner-fegyverekkel, sem az ekrazittal és a füstnélküli pporral, na- lük nincs nemzetiségi viszály, hanem ezek- kel szemben van pénzük elég, s van az Egyesült Államoknak oly derék külügyi- nistere, ki nem régeiben feljuttította U. J. Hen- rik eszméjét, ki felszította az amerikai államokat, hogy küldjék rendkívüli követ- jüket Washingtonba, hogy ott egy pan- amerikai kongresszusban azon kérdés kör- értekezzenek, melyek egész Amerikát ér- deklék, tehát azonos penzről, vámszövet- ségről, az államok kölcsönös garanciajára- ról, azon elhatározásokról, hogy minden köztük támadó viszályban, ne a háború döntön, hanem egy választott bíróság s ha ez a nagyszerű eszme egyhamar nem is viheto keresztül, legalább a mag el van hintve, mely ha később is, még kikelhet. Ez volna jövőre földrésznök- nek legtorróbb óhajta, mely maga után vonná az általános fegyverzetést, s így a népek terhenek könnyítést, s a művelő- dék terén való előhaladást.

Hiába való volt tehát minden farsadg, minden ügyelet.

Margit lájz lemondással lassította meg lép- tét, de azért egyenesen a vasúti indulóba lép- tartott, hogy legalább ott német elvételről szer- zen tudást, hogy bizonyosan megtudja, hogy elkészt. Pedig hát elég bizonyosan tudhatta. Mikor az indulóba udvarára érkezett, ott nem talált senkit. A vasúti őrl előtöta a lampákat, a váróterméket hamarosan bezártá és megszűnt minden hivatalos közlekedés.

A szegény leánykék nem maradt egyébb hátra mint neki vágni a hosszú unalmas utak, hogy legalább ejfel előtt hazeráérkezék. Jonak láttá nem időzni sokig, mert átitázt ruhája ha megájká rajta a pihenés által, még halálos betegséget szerzett magának.

Az országban senkire se volt esápas, s mert ez amugy is nagy kanyarudalon végződik, a rövidút után vasútváza letért a dűlökre, így az- tan a gyalogúras nagyon is keservező közköz- sé váltzott.

Eleget is megbánta már, hogy leter a ren- des úton, különösen mikor a hotel elotakert a hátsóteregyének kövé fogógy görönyében megho- tolvá felbukott és fájdalmas fizemót szenvedett a bokáján.

Ettől a perzétől kezdve már csak vontatva lassu léptekkel haladhatott tovább. Mindinkább fázz kezdett s csak most érezte hogy előre legyő- tő felben van. De hogy milya veszelem könyvé- bezi, azt nem is sejtette. Különben nem kísértette volna meg átjutni a fogós éren, hanem kis ke- rulo mellett folytatja az út.

Egy kétségbeesett síkjó hangja jelezte, hogy leszakadt az ér feje.

Margitnak az alakja ezután végképpen eltűnt.

Odaháza hiába vártak a szerencsétlen leány, Nagy Gabor mastap este benézett a Margit- kék ablakán, vajlon nem e lájja meg tole még elszakadt szeretőjét?

Nem is latta meg többé soha.

F. A.

Miért maradtunk hátra!

Az Alsó-Lendvai Híradók december 15-iki számban egy sajtószerep közleménye jelent meg U. J. tollából, valószínűleg az érdekes olvasó- közönség mulattatására. „Mily hátra vagyunk ma radva!”, kezdti U. J. cikkirő közleményét. Az em- ber első pillanatára, valamely keresves zalai álla- potra, valóban feltehető, mert hat szó a mi so, Zalanak egyik-másik, ügyfél-hajjal hozzáfűz- tette, a nagy népis-olák és a hiányos közlekedés miatt, kisre elmaradt a körül, de az újabb idők- ben, görömei constatalhatjuk, hogy eme bajok- ban is segítve lehet, Panaszos hátramaradásunk oka azonban, sokkal melyebben rejlik cikkirő urnak, bizonyos babonas, az ordoletöl pénzt kiolvási- nákor, bacsikájában. Hisz egy-két babonas ember mindig volt, s félos, hogy lesz is, de a mint „egy lecske nem csinál nyarat”; így egy ember, nem sütheti hátramaradásunk belyegét egész megyére, vagy községre.

„Ott agyok a báci szobájában, kezembe a könyv, mondja az emelték egyik napu s mind- rőt utánna; se könyv, még VII. Gergely papa- lejtében talolt napvilágot elször.” „Szent Isten, mily előre volánk, ha annyira hátra nem volánk! Mennyiért nem adham, ha én is ott lehetek a báci szobájában, s a könyv a kezemből! Mi emberek, miért is vagyunk hát egyáltalán néha oly igen elató lények? Egyik ügyelőván mindent hisz, a másik pedig hitelen lakos, mint az egyszer magam is, ki addig nem akarom, nem tudok hinni, azon áhítatos papista stílusban szerkesztett meg és ordoletöl cím- borasól kezdve-reziműly nyomatott a kezim- réskében, míg szememmel nem látom, s kezim- mel nem érintetem, s melylyül így szerencsés- lenetnek, azt nézém, valószínűleg barsony kötes- alá bujtatót, cím lapján: nem-e VII. Gergely- papa udvari könyvnyomdájában talolt napvilágot, a 11-k század közepe; ha igen, akkor vége a történelmi hitelenek, mely a könyvnyomtatás- mesterséget. Gutenberg Janossal, csak a 15-k században találhatta fel az irtiglyedő básival pedig feltehető szeretnek, azon szép összeföl, melyt e régi műkésztő (még ha babonas is) a budapesti Munkásai házműr felvehette.

De talán nem nyomatott, hanem ott mi- tudónak jelent meg e esoda könyv, a 11-k száz- dad közepén? Tekintve a roppant költséget s egyéb nehézségeket, melyekkel ana korban egy könyv leírása és sokszorosítása járt, no akkor is, hogy VII. Gergely papa iródjában meg az már elég irni tudó bibornok és szerzetáris volt; ismet csak azt gondolhatok, hogy e nagy papa tudtával és helybenhagyásával iratott a má, kar, hogy a sok elékel pldányból nem az eredeti van bacsink kezében, azon minden esetre a hely- ben hagyó adrás, és peesélt is rajta volna! Az így elvett könyv ferfinak, háza emléke is ita- liszozik az ellető, hogy neve eltelő babonas iró- ni szeny karcolattal hozzák kapcsolatba.

Még ha nem 11-k, de 19-k századbeli nyomatás legyen, se hiszék nek, mert a vastag tudatlanság, még inkább pedig a rossz akarat, mindenképes.

„Napvilágot pedig etfele mi sem a régibb, sem az újabb korban nem láthat, mert az egy- haz vagy a babonával, mint annak teljes-zését észlelo iratokkal folyton hadilában állt.”

Az ilyenek tehát legfeljebb az éj szejtibenben születteknek csak, s nem is miit rendes irodalmi termékek letnek, hanem halm, vasárokon és bu- skonok ajándék. „Olefo Janosót”, hintik, minden ellenőrtő deacra is, irodalmi polyvakent a tu- datlanság nép köze.

Végül azt keríti t, cikkirő ur a művelt ol- vósó közönség: „Melyik bigosabb, (2) ki ily könyvet olvas és hisz, vagy a ki megír és ki ad? A bigotság fogalmát akar egy végük, mint a textikonok adják, akar mint azt a tulbu- gokra manapság használni szokták: a kérdéses egyénekre egykikere sem tudják ráöröztetni! Az első t. ki az odogót akar könyvből pénzt kiol-

vásti, a szó legzszorabb értelmében babonas ember, a második pedig feltétlen esadó, ki oly formán van munkálvával, mint a kopasz kemény hajkészedő, önkényi beutakélt hirdeti a világ hajvesztett fiaitak: „Nincs több kopasz fej! S o magam még csak meg sem is próbáljam, mert század-ké nem a hajvesztés, hanem a zseb bo- rovtalás! Mindent csak vilagos szemüvegem néz- künk s nem fogok elmaradni!” Veritas

Tollkarcz pótló.

(Vachot Sandorotól.)

Kétszer rohant már ide lelelszakadva a ki adó hivatal kis küldönce, a szerkesztő keresve — ki Muraszombaton tölté az unnepeket fiat., névelé együtt — s cikkiket kért az alsó-lendvai híradók legközelebbi száma betöltésére.

Délutánra rendeltem a fut, azon reményben, hogy a szerkesztő megérkezik s eladja t az cikkeket.

Hastalan remény volt, mivel esodtam. A fut ismet megfűtötta még idáig feljutott, a harom- száz ötven lepeset, s ezt ismet csak biztatlanság- bosomat öt ura, estére rendelővén ide.

Ekkor azonban már elöszóltát a nyomda kis bajnokának minden vonása, s olyan fényfegy- tot pillantást lövöttek rám szeméi, hogy ijedtemben előköttem, hogy ha estig nem érkezéznék vissza a tavol levők, magam irók egy cikkeket, nehogy végkép elkeseredjek a kis küldönce, s fölgerjed- jek a vele történt méltalanság felett, szemem láttára felelték magat a magas var valamelyik ab- lakban, a levélő beszámíthatlan állapotában, hogy ímet kézirát nélkül kelle a sok lepesón fel és leszállni.

A mellett tehát, hogy a tavol levő szerkesztő helyett a helyt akartam állni, a keres-tényi indul- tá is esodtam, midőn irószólamon mellé utem s nagyon szerencsének fogom magamat érezni ha írkamat a lap olvasói elöadják ezuttal valami tollkarcz felett helyet pótlékai.

Csak az a baj, a miatt vagyok kissé zavarba hogy hamarjában valami mulattatót irni, minden előkészíté s hozzá való hangulat nélkül, soha kevésbé nem alkalmas az idő, mint így Karacsony és Újév között. Ilyenkor kedélyünk buskónom- sagra, melárasra fordul, mert buskónomán meg- néhez eszik, midőn az éj bevezette pályafutá- sán s szemünk már egész folyamán végig te- kinthet, a soha többé vissza nem téro napok, hetek, hon-ok örömei, csalódásai és keservei fölülteszték a tavolab- bult felledetlen emlékeit, kedves alakjait s könyvelt szemekkel keressük önkénytelenül is egy nyugpontot.

Ilyenkor, így karacsony táján feltűnik talán mindenki előtt mint nyugpont, a langleiku költő rajzala oltárkép, mely így hangzik: „Isten, mikor meglátogatta földünket, nem vilámkor közt, tunk fel az embereknek, nem nyugvottak, egyvő szük- ségünkre, az emberek szerencsék, de nem jutni eszükbe a pastorkötő feje, s ez volt a legszóbb, a legz- sejtő oltár a világon.”

Igen, ez a legmagasabb oltár, mert ez a szerettet oltára; s mint a könyvek, könyv; ez a biblia is mondja: „Isten a szeretet; ki a szeret- telben vagyon, az Istenben vagyon, és az Isten abban.”

Es mégis hanyan vannak, jának-lelnek kö- zötünk, akik a gyulóköröket, az elcsénségek érzel- meket felebarátai iránt, az újuló év kuszóben nem akarják, vagy bíriak lerázni; ilyen vannak, kik földültségek, a karacsony, hogy gyökereik számarra örömet szerencsék, de nem jutni eszükbe az isteni gyermek, kinek születése napja, átnevelé az egész keresztény világ, ki midőn átjött kövél és sáral dobáltik, úgy sohajta föl: „Uram, bo- esis meg nekik, ók nem tudják mit eszeleseknek.”

Napjainkban, fájdalom, igen kevesen foglalkoznak Jézus tanával, — meg ki a templomban ül is s kezeben imakönyvet tartgató, gyakran más felé juttatja szívét és eszét. Az igazi vilálosság háldokló feliben látszik lenni, s pedig de sok évben éreztem és tapasztaltam magam is az élet néhez csapásai közben, hogy Isten akkor van legközelebb hozzánk, midőn oltárára legmagyobb szükségünk van, — és számtalan esetben hallottam, ugyanezt, nem csak a szenvedések iskoláiban jár- ták a minden nagy és nemesezt lángoló keblü B. Erősvöl József, de a haza bölcsélt, Drak Fe- nőtől is, ki szintén a valódi vilálosságot tartá létünk fő vizsgálatóinak.

Mulattó dolgok felől akartam beszélni s mire észre vettem magamat, nagyon is komoly tárgyra tévedtem. Hiába, karacsony és újév között könnyen így jár az ember! De igyekszem a hibát javítani, hiszen van még előttem úras hely e Fehér lapon, talán majd kerül valamit mulattólat?

Szerencsére, éppen mikor a szerelmesek kétségbeesése tetőpontját érte el, Iduna véletlenül összefű az öreg herceggel, midőn a leányka egy szegény övegy asszony betérj gyermekei számára hoz táplálékot. Az aggastyán nem sejtve, hogy Albin gróf leánya a szegény asszony fiatal véd angyala, elfogadja annak kocsiját, hogy a zivatarban, mely őt a kunyhóba hajta, kastélyába juthasson. Az átfázott és azott fiatal hőlyget azután udvariasan behívja, a remegő Iduna ellenkezése daczára, kastélyába, s itt ráismer a nagyobb világításban, arany hajáról s bajló vonásairól, egykori menyasszonya leányára. Erre valóban raskód-tató jelenet következik, mely alatt a herceg azt is megtudja, hogy fiatal kedvencének, kit fia gyanánt szeret, Kintorniyay Iduna a szerelme tárgya.

Itt kezdődik a herceg megható föllépése, a gordiuszi csomó megoldása, s midőn idáig jutottam, a legszebb helyig, a kifejlés pillanataig, egyszerűen elhagyott az erő, mely eddig vezetett.

Óráig ültem íróasztalom mellett, tollal a kezembe, — előttem a francia lángész történet könyve, — de lelkem gondolatai Isten tudja merre jártak . . . Karácsony már küszöbünkön van, ezt éreztem, ez forgott a fejembe, ezért nem tudék írni sem . . .

Egy elszáradt karácsonyfa lebegett szüntelen a szemeim előtt, melynek meredt ágain őt év óta ott csillog és piroslik a tarka-barka dísz, melyet egy elporlott kis fehér kezecske függesz-tett még reája . . .

Feljethetetlen karácsony este maradt az mindörökké, melyen e fa még zöldellett, — emlékezete, mint valami fekete madár kiterjesztett szárnya, éjszakát borít szemeim elé . . .

Nem tudom bizonyosan bizbetegen feküdt-e, vagy csakugyan íróasztalomnál ültem, — de az bizonyos, hogy az éjjeli lámpa seregzését hallottam, s nem lepett meg midőn az kialudt s én teljes sötétségben maradtam.

Ágyam közelében édes slomba merült unokám egyenlő lélekzet vételét világosan hallottam, de a szobámat betöltő tárgyakat, sötétség burkolta; semmit sem láték, csak az elszáradt karácsonyfa lebegett világosan előttem, meredt ágain felmátva a csesebecsét, melyet hogy kis leánykáját meglepje vele, rakott fel díszítésül. Élte utolsó karácsony estéjén egy feljethetetlen angyala egész családjának . . .

De nagy ég! Mi történt velem? Erzékeim csak-e, vagy csakugyan jól látnának szemeim?

Fenyőfa illat kezdé szobámat betölteni, s csodálatos suhogást hallék, mintha szellő lengene.

Egyszerre csak tűnni kezdett a sötétség, a merev karácsonyfa új életre ébredt, zöldellett még szászor jobban mint valaha; ágain csillagok ragyogtak gyertyacskák helyett, s ezek terjeszték a szelid s oly enyhe világítást. A karácsonyfa mellett hófehérbe öltözött nemtő állott, ez éleszté föl a száraz ágakat s egy fényes bőségsszaruból meghinté ajándékaival, melyekhez hasonló szépet a föld kínesei között nem találnak.

Szemeimet a bájos nemtő vonásairól le nem vehetém, ki vigasztalásomra jelent meg, kinek községe oly jól esett, oly boldoggá tett! Nefejejts

szemei biztatni látszának, édes mosolya csaknem üdvözített . . .

A föld halandó leányai, kik ifjai és tisztá lélekkel szálltak sírjukba, égi nemtőkék válnak, hivatásuk, elhagyott kedveseik felett örködni s karácsony táján, a karácsony szellemmel kezét fogva, örömet, áldást hinteni palota és kunyhó fölé . . .

A megújult karácsonyfa íróasztalomnál állt s a nemtő fölem hajta kedves arcát és sugallott..

Ekkor önkénytelenül vettem kezembe tollamat, s a mint következék e helyen befejezém a regényt:

A bünbocsánat.

E közben Zombor, a gazdag gyáros megérkezett Kintorniyára, s már ott ül Iduna, Albin gróf és Ludmilla anyá atellenében.

Gróf ur — kezdé a gyáros, fesztelenül foglalva helyet, a látogatása által új fájdalommal fenygettett családi körben — ön kétségtelenül tudja mi köztem s fiam között történt. Fiam, mint kitűnő izlésű fiatal ember, a gróf ve kisasszonyt választá menyasszonyaúl, s ön és a kisasszonyt kegyesek voltak, a nélkül, hogy egyezésemet kérdezték volna, elfogadni ajánlatát.

E szavakra Ludmilla mozdulatot tőn, Iduna elhalványulva síté le szemeit s Albin gróf kipirult s válaszulni akart. De a gyáros időt nem engedve, így folytata:

Megvallom, hogy elejénten nem helyesltem ez összeköttetést, de idejőve láttam a kisasszonyt s ekkor egyszerű és igen könnyen teljesíthető föltételeg alatt, engedtem. Fiam a politikában szabadelvű s én conservatív vagyok. Előre látom, hogy a tulzolt elvek Ervin eszt és hitelét tönkre teszik. Arra szólított tehát őt föl, hogy térjen át a józansághoz, s hagyjon fel tulságaival. Azt hittem ily módon megmenthem, könnyű módon fiamat, s örültem rajta; mit Iduna kisasszonyhoz intézett levelében tudattam is.

De meglepetésemre Ervin később szerelméről lemondani, minthogy tulfeszített elvét megtagadja, s én kötelességemnek tartam azt önökkel tudatni s kijelenteni, hogy önmagukat okozák, ha érzelmeinek ezental is hitel adnának — én magam részéről, megmosom a kezeimet.

Élég, Zombor ur! — szólót kigyúlt arcokkal Albin gróf. — Önnek föltétele s minden eljárása eléggé tanusítá, hogy semmi föltétel alatt nem akarna gazdagságát a mi szegénységünkkel egyesíteni. Önnek furlangjai nem vezettek benünket tévutra, s midőn ön nevezetes találekony-sággal, választást engedett fiának erkölcsi engedelmisség — mi vélemény dolgában lehetetlen — s a hazasság között, melyben akkor sem fogott volna ön egyezni, ha Ervin örökös hazugságok alázta volna is le magát, — akkor megfogadtuk mi is, hogy tőle ily aldozatot el nem fogadhatunk.

A mi pedig azt illeti, ezental mint illik tennünk, arra részre azt válaszolom önnek: hogy leányom becsületét s méltóságát éppen oly jól meg fogom tudni védeni, mint ön fia gazdagságát, s hogy e részben sem tanítást sem tanácsot senkitől el nem fogadok.

Most már nincs egyebet hátra — kezdé erre a gyáros, ki a koldus gróftól ennyi erélyt s szilárd-ságot nem várt minthogy önöknek minden jót ki-

vánjak s Iduna kisasszonytól bocsánatot kérjek, a miért neki egy kis szomorúságot okoztam. Hibám önkénytelen volt, melyet azon jóakaró tanács által reménylek jóvá tenni, hogy figyelmeztetem: miszerint olyan fiatal embernek ne adjon ezentul hitelt, ki azzal dicsekszik, hogy az apai akarat rendelkezésére áll. Az ily urfiak többnyire átmenő szenvedélytől vannak mamorosá tévés nem valódi mély érzelemtől áthatva, ezért nem megbízhatók. Ezt Ervin magaviselete úgy hiszem eléggé tanúsítja, mit megvallani szégyenlek kissé.

Ne tovább, Zombor ur? — szól Albin gróf, életében talán először haraggal. — Ne fia miatt, hanem ön maga miatt szégyenlhetné magát, hogy aanyí ész, mennyi önnek van, arra használhat föl, hogy egy fiatal leány sértegetni merjen, ön bizonyosan megértett, és . . .

Albin gróf! Ludmilla kisasszony! — szól berohanva a kis inas — Csernehazy herceg közel van! úgy igazán, mint a hogy Isten a fejünk felett van!

E váratlan hír Kintornay Albin grófnak minden vérét a szívéhez kergeté; — tantorgó léptekkel, szédelegve sietett régi barátja elé.

De a herceg, sötét arca s kiméjt, bár udvarias köszöntése, elbéníták őt. Remegve s tépett lélekkel ragadta meg leánya karját, mint tudva, hogy őt mint a békülés jelét, előre tojja-e Csernehazy herceg elé, vagy mint vétsége emlékeit apai barátja ellen, eltávolítsa-e.

A meglepett Ludmilla mélyen hajlongott a herceg előtt, ki őt szórakozott pillantással köszönté Zombor ur — kezdé a herceg a zavart készülő gyároshoz — úgy látom, ön menni akar, s én éppen, hogy őnt találgom, azért jövék ide. Kérem tehát még egy kis ideig maradni s néhány pillanatát nekem adozni.

Mas helyen is találkozhattunk, ha úgy tet szik hercegségednek — viszonzá a gyáros — itt tovább nem maradhatok.

Kérem uram, engedje, hogy előbbi kívánságom mellett maradhassak. Beszélni valóm fontos s az itt jelenlevők és ön, egyenlően lesznek érdekelve. Sajnálom, hogy nem jöttem előbb, hogy megelőzhettem volna minden kellemetlen szóváltást. Ön azonban Zombor ur, mint üzlet ember tudnifogja, hogy az ember komoly ügyek rendezésénél a szenvedélyek legyőzését szokta alkalmazni s a hideg ész tanácsa szerint beszéli meg a dolgokat. Kintornay gróf ur sziveskedjék kérem Zombor urat visszajartani, az e pillanatban elkerülhetlen. En öreg és szenvedő vagyok s talán nem lesz többé erőm idejőni. Hozzam képest önök mind a ketten fiatal emberek; kérem tehát sziveskedjenek figyelni és sok társaságtól megkímélni; megtagadhatják ezt?

A herceg oly kellemmel s könnyűséggel beszélte, hogy a gyáros egészen más embernek találta őt, mint midőn első alkalommal látta, s kíváncsisága a következőkre, érdeklődés s nagy-rabeculással vegyült. Kintornay gróf sietett Zombor visszajartani s így mindnyájan visszamentek a pavillonba, Ludmilla kivételével, ki Albin gróf intésére kivonult, de nem mulasztotta el halgatózni a konyha ajtó küszöbén, nehogy egy szót is elveszítsen a benn megbeszéltek közül.

Iduna nem tudta bemenjen vagy kiinn ma-

radjon e, de Csernehazy herceg udvariasan karon fogta s bevezette őt, hogy midőn mindnyájan leültek, szomszédságában foglalhasson helyet.

Hogy rendszeresen járjak el, s eleget tegyék azon tiszteletnek, melyet mindenk előtt hölgyeknek tartozunk — kezdé a herceg Idunához fordulva — először is Kintornay gróf kisasszonyhoz intézem szavaim.

A mult éjjel elkészítém végrendeletemet, s azért jövék, hogy őnt kisasszony, megismertessem pontfajla. De ezntal az elfogadásra nézve, mint a multkor tevő csekély ajándékkal, nem akarok vonakodásról hallani, csak akkor lesz bátorságom önnek e firkat elolvasni, ha megígéri, hogy nem fog érte nehezíteni. — Kezennél levő levelemben ön is köztött ki feltételt, melynek betöltése nehezemre esett. Hanem azért méltányosnak tartom s meg foghatom, hogy oly férfitől a legcsekélyebb ajándékot sem akarta elfogadni, kit úgy tekint, mint apja elenségét. Hogy őnt engedésére bírjam, meg kell az ellenségeskedésnek szűnnie s ön apjának megbocsátania az igaztalanságot, mit ellene elkövettem . . .

Kintornay gróf — szól azutan hoses elhatározással állva föl — Ön egykor megbántott engem; ezt viszonztam az által, hogy minden magyarázat nélkül visszavontam öntől barátságomat. Ütközniünk kellett volna, vagy kölcsönösen megbocsátani egymásnak. De mi egyiket sem tevénk, hanem husz éven át voltunk idegenek egymástól, mi két lérfiura nézve, kik egymást igazan szerettek, sokkal komolyabb dolog. Matól fogva megbocsátom önnek mit ellennem vétett. Akar ön is megbocsátani nekem?

O hercegem! — szól Albin gróf odarohanva s térdre borult az agasztan előtt — ön soha nem vétett ellennem; ön a legjobb barátom volt, atyai barátom volt s én halálisan megsértém őnt. Kezemet szívesen oda tartottam volna, hogy szurja át, de fégyvert ellene soha nem emelt volna kezem. Ön nem akarta etelemet elvenni, de barátságát elvonva, sokkal súlyosabb büntetést szabott rám. Most adott bocsánat terdeimen fogadom, barátaim s ellenségem jelenlétében, mert a megalázódás az egyetlen elégtétel, melyet önnek nyujtani képes vagyok.

Önre nézve Zombor ur — folytatá azutan a gyáros tetőtől talpig végig nézve — szabad a csu-folkodás utja oly érzelmek felett, melyeket ön nem érthet. Hogy azonban keblemet nem ajánlom föl mindenki számára, sem lefégyvertet karomat arról nem sokára meg fog győződni.

Zombor fölállt s fenyegető pillantásokkal nézgeté Albin gróft. De Csernehazy herceg közéjük lépett s így szól Albinhoz.

Gróf ur, nem tudom mi történt ön és Zombor ur között; de az imént ajánlott elégtételt visszautasított. Hibának kölcsönösnek tartom s akarom tekinteni, és nem lábaiinnál, hanem karjaim között óhajtom őnt látni. Ha azonban megalázásának valami jelével tartozni vél nekem, melynek elfogadására csak magas korom jogosithat, azt követelem mielőtt megölelném, hogy Zombor urral kibéküljön s az első lépést ehhez ön tegye.

Lehetetlen! — szól Albin gróf göröcsösen megszorítva a herceg karját — ez az ur leányomat sértegetni merészelte.

Az nem feltehető — mondá a herceg — itt félreértésnek kell lennie. Én ismerem Zombor urat, jelleme alávalóságára nem képes. Zombor ur folytatva a gyároshoz fordulva megvagyok győződve hogy a becsületet érintő pontokat ön éppen oly jól ismeri, mint bármely nemes, s éppen most látott ön szemei előtt két nemes embert kibékülni a nélkül, hogy kölcsönös nyilatkozataikat szögyenlenék. Legyen ön nagylelkű s bizonyítsa be előttünk, hogy nem a név nemesít. Békészavakat s egyezkedési föltételeket hozok ön számára. Engedje, hogy e föltételekhez képest, kezét, Kintornyy gróf kezébe tesselem, Iduna kisasszony jöjjön segítségemre, beszélje rá apját.

Az egyezkedési föltételek aranyként csergettek a gyáros fölében. Jobbnak tartó tehát idején megadni magát s becsülettel vonulni vissza a csatából.

Szándékom oly távol állott attól, amint szavaimat Kintornyy gróf értelmezé — mondá — s a kisasszony iránt oly nagybecsüléssel s tisztelettel viseltetem, hogy nem vonakodom mindent visszavonni, mi szavaimban kedvezőtlen értelműnek látszék. Igen kérem Iduna grófnét erről meggyőződve lenni s atyjának nyújtott kezemet e részben esküm gyanánt fogadni.

Ez elég uram, ne beszéljünk többé a dologról — mondá Albin gróf a gyáros nyújtott kezét megragadva. Kintornyy Albin soha nem tudott hazudni.

Köszönöm Albin — szólott ekkor a herceg remegő hangon. — Most jer ölelj meg?

Kintornyy gróf ölelése szenvedélyes és lelkesült volt, a hercegé erőszakolt, de illedelmes. A felvett szerep meghaladta erejét; elsápadt, remegett s kénytelen volt leulni, Albin mellette foglalt helyet s szorongó keble zokogásban tört ki. Iduna térdre borult a herceg előtt s öröme és hálijában szinte zokogott, az aggastyan kezét eskőjával halmozva.

Mindez érzelem kitörés türelmetlenné tette a gyarost; hideg, büszke tekiütettel nézte a jeletet s az e g y b e k e l é s i pontokat várta.

Végre Csernaház herceg elővét zsebéből egy pecsétkekkell ellatott ívet s tartalmát világos, tiszta hangon olvasta föl.

Rövid, határozott szavakkal mutató ki az írat, hogy a herceg értéke husz millió és 500,000 forintot képvisel. Ebből tíz millió értéket Kintornyy gróf kisasszony fog örökölni a herceg halála után, az esetben, ha Zombor Ervinhez megy férjhez, — tíz millió forintot pedig ha Kintornyy Idunát veszi feleségül, Zombor Ervin, szintén a herceg halála után. A husz millió fölül levő ötszáz ezer forintot azonban az új pár esküvéje napján fogja átvehetni, de úgy, mint Kintornyy Iduna vagyonát, mely még az esetben is az maradna, ha a házasság meg nem történik.

Hogy ellenvetések nem történtek a gyáros részéről, senkik meg nem lephet s midőn a ketté nyílt ajtón egyszerre csak Ervin jelent meg, halványan, felindulva, ki apja látogatását megtudva, azonnal szintén Kintornyyra sietett, hogy megakadályozza, a netáni kellemetlenségeket, — az öröm egy és általános volt.

De, hogy a kiállott szenvedések után csaknem kábító volt Ervin boldogsága és meglepe-

tése, midőn az általános egyetértést látta, azt nem nehéz megérteni.

Ebédre a herceg vendége volt az egész társaság, melyre Ervin anyja is meghívták s a husz éven át elzart park kapui megnyíltak, hogy a sötét fasorok között ismét emberi hangok töltsek be a léget, s mozgó élet tarkuljon az arnyas lombok sátorában.

A gazdag terítékű asztal, a szabad ég alatt lün felállítva, hogy necsak mindent, mi a szájnak kedves, de azt is, mi a szemet elragadja, élvezni lehessen a gyönyörű park leirhatlan szép kilátásai s környezetében.

Zomborné, a kedves szelid asszony, első pillanatban megszerette Idunát, s örvendett lelke mélyén, hogy egyetlen fia méltó védangyalra talált.

Az ebéd kezdetén meglehetősen hidegen folyt a társalgás. De a boldogok száma sokszorosan meghaladta az elégületlenekét, miután elégedetlen csak egy, de az is csak féig volt elégületlen, mert zive mélyén a milliók felett a gyáros is ujjongott, s így a hangulat csakhamar feszelen és élénk lön. Mit mondjunk Ervin és Iduna boldogsága felől?

A boldogság nem leirható: maguk a szerelmek is hiányát érzik a szavaknak, mikkel azt festhetnék.

Midőn estefeléd előjárt Zomborék fogata s a gyáros és neje buscút vonék a társaságtól, nem ellenék hogy Ernő visszakísérhesse menyasszonyát Kintornyyra, de azt kikötötték, hogy ne lőhátan, hanem apja ott hagyott kabriolettjén menjen haza.

Boldog beszélgetésbe mélyedve sétált Albin gróf az aceszal a park sötét fasorai között, míg Ludmilla megunva a hosszú tétlenséget, az öreg Mártonnak segített a fényes terítékű asztalt föl-szedni, mely csaknem meggönyvedt, a sok arany és ezüst edény sulya alatt.

Csernaház herceg a boldog fiatal pár kezét ölté egyik és másik karjába, s azon sziklara vezette föl őket, melyen ifju baátja előtt először tártá fel szívet.

Gyermekeim — kezdé itt szavait hozzájuk intézve — gazdaggá tetteket benneteket, mert szükséges volt azok korlátok legyőzéséhez, melyek egybekeleltéket akadályozták volna. Végrendeletim régen készen volt, a mult éjjel csak alakján változtaték. Szándékaim ugyan azok, Ervin ismeri azokat, s Iduna tisztelni fogja.

Akaratom az ott ez utóbbi időkig, hogy uradalmaitam jótékony alapításokra hagyom, s több tervet veték papírra, hogy körül írjam rendeltetéseiket. De munkámat mind annyiszor megcsémisítém, és soha nem bántam meg, mert hiányokat fedezék föl bennök minden lépten nyomon, s éreztem, hogy nincs bennem teremtő erő és organizáló tehetség. A gondviselés segítségemre jött, midőn Ervint hoztam vezetni hogy legyen helyettesem, működjék, teremtsen, tegyen helyettem. Ezért választam őt általános örökösömmé az utóbbi időkben, s hogy korlátozva ne lehessen, kieszközöltem, sőt meg is kaptam ő felségétől az engedélyt reá, hogy halálom perczétől fogva, mikor uradalmaim rendelkezése alá jutnak, viselje melletkül az én nevemet is, s legyen Csernaház-

Zombor Ernő gróf a neve. Fiamnak fogadtam őt a szívem mélyén, s így illik, hogy viselje második apjának a nevét is.

O atyám, valóságos atyám volt ön — szolt Ervin mélyen megindulva, míg Iduna szemében könyök ragyogtak — éltem főczlaja leend, hogy a rár ruházott úév viselésére érdemes lehessenek.

Fiam — szolt az öreg herczeg — nélküléd nem élhetnék többé; te adtal vissza az életnek és önmagannak' neked köszönöm, hogy halálom óráján boldoggá tehet a gondolat, hogy nem hiába éltem, bitokom oly kezekbe jutott, melyek mind azt a sok szépet és magasztosat, mit én elmulaszték tenni, ki pótolja s véghez viszi, . . .

Végrendeletem alakján, hogy házasságtok létre jöhessen, változtatték a mult éjjel; kettőtök közt osztám meg mindenemet. S midőn ezt tevédm, éreztem, hogy jól cselekszem, tudtam, hogy Iduna nem csak a legszebb, de legméltóbb jutalom is lesz Ervinre nézve, nem csak jelenleg, de midőn majd a közpályán fardava, utja a kicrde mult babérok mellett is, tövisek között vezetendi. — Idura órangyal leend férje oldalán, ki megosztja s együtt érzendi örömet és buját s felfojja Ervin jellemének tiszta magasztosságát, s képes fog lenni feltörekvése s róptében kisérni őt

Ne válaszoljatok gyermekeim! — folytata az aggastyán, midőn a mélyen illetődött szerelmes par szóra nyitá ajkait. — Még csak arra akarlak kérni benneteket, hogy majd ha pár év mulva én már nem leszek, szeressétek s apoljátok akkor is e helyet! Ne a külföldön keresetek enyhülést és szórakozást az év forró hónapjai alatt, hanem e csendben, ez árnyékos fasorok között, melyek annyiszor hallották sóhajtasaimat s tanui voltak, midőn elmélyedém s tanulmányaim között, az igaznak és magasztosnak ismeretéhez jutotam.

Az a hitem s meggyőződésém, hogy utazásokat tenni, bejárni a világot azért, hogy tapasztaljunk s mit lattunk s hallottunk, itthon felhasználjuk, igen szép s szükséges. De maradjunk azután otthon! Mert minden nemzet csak saját hazája földén szokhatik szívvél lélekkel saját hazája szeretetéhez; — csak hol minden porszem, melyet lábai taposnak, honi talaj, ott forhat össze keble nemzete keblével, csak ott válhatik egygye minden érdeke, a haza érdekével.

Mint idegenek bámulhatjuk a külföld ritkaságait — Helvézia bércei, a tenger színén uszó Velence képe s a lebegő gondolákról hallatszó lagy dalok, s minden, mi szép és nagyszerű, elragadhatnak bennünket, de:

Mit ér a dal, mit ér a bérce nekünk?
Hazát kíván, hazáért ver szívünk!

Szeressétek e helyet, gyermekeim, mely hazátök földé, s hol e fák, virágok, patakok, sziklák és hegyek közé, oda ültettem a lelkem minden álmát és köztésztét. Ne fosszátok meg az agg munkást ábrándjaitól, ti kik minden reménye — s szeretetének tárgyai vagytok.

Isten mindenütt jelen van, de temploma a természet, minden nemzet gyermekére nézve az a természet, melyet saját hazája anyatöldje nevelt. .

* * *

A regényt befejeztem, a toll kiesett a kezemből, — de mi legmeglepőbb volt, nem ültem többé íróasztalomnál, hanem ágyban feküdtem, szendergő kis unokám közelében s szemeim a bájos nemtő minden mozdulatát kísérek.

A főzörgő karacsony e kedves küldötte, körül lebegett szobánkban, mintha jól esnék megtekintenie minden előtte is oly ismerős tárgyat, képeket, melyek között kedvesei arcképeinél megmeg állott . . . Ezt végezve, az újra élesztett karacsonyfa vonzotta őt magához, mely ekkor már a gyermek ágya felett terjeszt szét zöldellő karjait.

Csak most vettem közeliébről szemügyre, miért oly leirhatlan szépségűek a karacsonytát diszitő hozományok, melyeket a nemtő hófehér ruhája aranyos övén függő kis bőségszarujából hintett a fa ágaira.

Leánykaja számára hozta azokat az anya, a serdülő gyermek diszitésére, mint oly kincseket, melyek soha elnem rabolhatók; a női erények, kellemek, a szívjóság, a nemes kedély és haziaság, mind megannyi tündöklő gyémánt, ragyogott a sötétzöld karacsonyfa ágai között, a gyermek feje felett . . .

Most a nemtő, mint életében szokta az anya, a lanyka fejpannját igazgata, megsimogata hosszú, szőke haját, csókot lehellit almban is mosolygó ajkaira, — aztán a szeretet melegével megölelt engem, és, és . . . én melyi alomba sülédék . . .

A hó nagy pelykekben esett, midőn reggel fölébredtem. Mietve öltém fel ruháimat, hogy író asztalomat megtekinthessem . . .

A regény csakugyan be volt fejezve, — leejtett tollam kéziratom mellett feküdt, — s még sem tudom álam, vagy valóság volt-e az éjjeli látomány

Levél a szerkesztőhöz.

Az igazság érdekében vagyok bátor Tek. Szerkesztő urat felkérni, hogy következő scraimát nyilvánosságra hozni szíves kedjék.

A «Keszthely» 50-ik számában «Szemüveg» aláírással tudósítás jelent meg a sümegi jótékony nőegylet által november 30-án rendezett hangversenyéről. Csak egyetlen állítását szándékozom megczafolni. «Szemüveg» ur így szól: «Sajnáljuk hogy a sümegi tanárok és tanítók nem voltak jelen és nem gyönyörködhetek a szellemi szikrákban, pedig a szegény iskolás gyermekek felruházására rendezték a hangversenyt.» Bizony a szemüveg semmit sem ér szem nélkül, mutatja a tényállás. Ugyanis említett alkalommal jelen volt a reáliskola tanári karából: Földi János családjával, dr. Kellemen Károly családjával, dr. Horváth Rezső családjával, Szalay és Szép tanár urak; az elemi iskola tanítói karából: Bánfi Alajos igazgató családjával, Éles Károly Galki Mariska k. a. Kocsis Károly tanító,

Kronberger J. és Rác Béla a két intézet hitoktatói Orbán Lajos Csigó Mariska k. a. pedig beküldöttek egy-egy forintot. »Szemüveg« ur tehát hiába sajnálkozott fölöttünk.

Tisztelettel

Szem.

Ügyvédi iroda.

Nagy József volt főszolgabírónk január 1-ével az alsó-lendvai főszolgabírói hivatal volt helyiségében ügyvédi irodát nyit.

Jelen számunk két ivnyi tartalmánál fogva még is szüknek bizonyult, miért is több érdekes közlemény kiszorult, mit jövő számunkban okvetlen hozni fogunk.

Irodalom.

(A Vállalkozók Lapja) Budapest-ni már a XI-ik évfolyamban megjelenő felhivatalos szakközlöny, valamint annak német kiadása a *Der Bauunternehmer und Lieferant* közli az összes miniszteriumnak és azok alárendelt hivatalok törvényhatóságok, városok, községek, társulatok és testületek építkezési, szállítási, el- és bérbeadási hirdetményeit; a technikai szakba vágó állások betöltésére vonatkozó pályázatokat; vasuti, vizszabályozási és egyéb vállalati híreket; előfizetőinek díjtalanul nyújt felvilágosítást minden szakbavágó ügyben és közvetit állást és munkát. Ugyanazért e lapokat, mint hasznos utmutatókat ajánljuk ugy a vállalkozó, mint mérnökök, építiszek, építőmesterek, alvállalkozók, munkavezetők, pallérok, állás és munkát keresők figyelmébe. Előfizetési díj félévre 4 frt negyed évre 2 frt. Előfizetni lehet e lapokra minden postahivatalnál és a kiadóhivatalban Budapesten, Lipót utca 18. sz. alatt.

A 30.000 példányban megjejenő »Budapest« című képes politikai napilap, — mely immár XIII-ik évfolyamat futja, — évről évre nagyobb elterjedésnek örvend. Ma már annyi példányban jelenik meg, hogy két rotációs-gépen nyomják, a mi hirdlapirodalmunkban valóban páratlanul álló eset. A »Budapest« e szokatlan elterjedését egyrészt határozott nemzeties független irányának és

kütnő tudósításainak, másrészt pedig eredeti rajzok után készült képeinek köszönheti. A »Budapest«, — nem csinalva kétkeules politikait, mint az mai napsgá mar a hirdlapirodalomban is szokasos, — *nittan és kirtarolan Magyarorszag teljes allami függetlensege és önallósaga mellett küzd.* Azt akarja hogy legyen önálló vamtterületünk, nemzeti hadseregünk, saját bankunk, külön külképviseletünk; szóval odatörekssük, hogy lazank minden idegen beavatkozástól menten saját maga intézhesse államügyeit. S e törekvésében politikai életünknek olyan kütnősségei támogatják, mint *Iranyi Daniel, Ugron Gabor, Madarász József, Thaly Kalmán, Polonyi Géza, Tórs Kalman, Petrich Ferencz, Lukacs Gyula, Orbán Balázs, Toth Ernő, Enyedi Lukacs, Mezei Ernő* stb. kiktől ismétlen hozott már a »Budapest« nagyérdéku közleményeket, s a kiknek ígértét bírja a szerkesztőség, hogy a lapot szellemileg továbbra is támogatni fogják. De a »Budapest« nyilán bevallott politikai irányának szilárd és következetes megtartása mellett arra is kiváló gondot fordit, hogy olvasói ugy a hazai, mint a külföldi nevezetesebb eseményekről gyors és megbizható értesülést nyerjenek. E végből olyan levelezői kar szerveztott, a minő egy lapnak sincs. Csak itt az országban 254 rendes levelezője van a »Budapest«-nek, E mellett allandó tudósítókat tart *Becsben, Belgradban, Bukarestben, Berlinben, Konstantinápolyban, Parisban, Pétervárott, Romaban, Szofijában, Zagrabban és New-Yorkban.* A parisi kiállításra külön allandó tudósitót és rajzolóit küldött a »Budapest.« — *Turinban, Kossuth Lajos nagy hozánkfia külön is fogadta ez év nyarán a »Budapest« rajzolóját, kítől több eredeti rajz vár megjelenésre.* — A szórakoztató olvasmányokra szintén nagy súlyt helyez a »Budapest« — Tárcaarovata élénk és változatos; a mit eléggé igazoi az is, hogy a közelmultban irodalmunk majd mindegyik jelese felkerestte dolgozataival a »Budapest«-et. — Közlteményeket hozott: *Ábrányi Emilről, Bartók Lajostól, Illyés Balinttól, Inczedy Lászlótól, Kiss Józseftől, Komocsy Józseftől, Kisteleki Edetől, Koroda Páltól, Ney Ferenczről, Luby Sandortól, Posa Lajostól, Petri Mortól, Reviczky Gyulától Várady Antalról, stb.* — Tárcazakat irtak: *Ábrai Károly, Bródy Sándor, Degre Alajos, Erdélyi Gyula Haller József gr. Murai Károly, Porcsolt Kalman, Sebők Zsigmond, Sziklay János, Tolnai Lajos, Vay Sándor gr.,* stb. Regényeire hasonlókép mindig kiváló gondot fordit a »Budapest«; arra törekedvén, hogy ne csak érdekesítők, hanem irodalmi színvonalon állók is legyenek, a mire nézve különben elég kezesseget nyujtanak allandó regényírói, u. m. *V. Gaál Karolina, Murai Károly, Martonffy Frigyes, Sziklay János, Matriai B. Béla, Tolnai Lajos,* stb. Ezek mellett a »Budapest« folyvást három regényt közöl egyszerre, sőt midőn közlendőinek anyaga megengedi, négy regényt is közöl, mint azt a nyár folyamán tette. — Ezeken kivül »Uj Budapest« cím alatt vasárnaponként humorisztikus hetimelléklet csatolattik a fölap-hoz egészen ingyen. E humorisztikus melléklet ki figurázza a politikai és társadalmi élet ferdeségeit hoz józú adomákat, tréfás megjegyzéseket; végül pedig minden héten egy-egy talányt közöl, a melynek megfejtői között értékes jutalomkönyveket

sorsol ki. — Ha még tudjuk hogy a lap »Kis Gazda« rovata ugy a mezőgazdaságra, miét az iparügyekre kiváló gondot fordít, s a közgazdaságot. — a többi lapoktól eltérőleg — akként kezeli, hogy az bárki által könnyen megértessék: ugy batran elmondhatjuk, hogy a »Budapest« — mely tényleg a legelsőbb lap hazánkban — minden tekintetben alkalmas arra hogy minden magyar család állandó látogatója, hazibaratja legyen. *Előfizetési ára egy hóra csak 1 frt: negyed évre 3 frt; félére 6 frt; egy évre 12 frt.*

A »Budapest« előfizetői meg a következő kedvezményekben részesülnek:

Aki egész évre előfizet s az előfizetési összeg (12 frt) egyszerre küldi be, az a »Budapest« Nagy Képes Naptárát ingyen, aki félére előfizet s az előfizetési összeget (6 frt) egyszerre küldi be, az a »Budapest« Kis Képes Naptárát ingyen vagy a Nagy Képes Naptárát 40 krért, aki negyedévre fizet elő s az előfizetési összeget (3 frt) egyszerre küldi be: az a »Kis Képes Mese-Naptár«t ingyen vagy a Nagy Naptárt 50 krért, vagy a Kis Naptárt 25 kr. kedvezményes ár mellett fogja kapni.

Mutatványszámokkal bárkinek ingyen szolgál a »Budapest« kiadóhivatala. IV. ker. Sarkantus utca 3. sz. a.

A „Kis Ujság» hazánk legelsőbb politikailag független néplapja. — Jelszava: *„Nepjelet és független Magyarország!»* Van benne jó vezércikk, a legfontosabb politikai hírek, érdekes helyi és vidéi közlemények a legkimerítőbb tudósításban 2 érdekesítő regény. stb.

Előfizetési árak: 1 hóra 75 kr.; egy negyed évre 2 frt 25 kr.; egy fél évre 4 frt 50 kr. — Mutatványszámokt ingyen küld a »Kis Ujság« kiadóhivatala, Budapest, IV. ker. Sarkantus utca 3. szám.

A legújabb írói nemzedék. Az »Ország Világ« képes heti lap szerkesztősége az utóbbi években minden karácsony ünnepére szerkeszt egy irodalmi és művészeti szempontból örökbecsű ünnepi számot. Az idén a szerkesztőségnek az az ügyes ötlete támadt, hogy az utolsó tíz esztendőben támadt írói nemzedéket mutatja be »arcképben és írásban«. Összesen ötven fiatal író névvel és szépirodalmi dolgozatával találkoznunk a nagy disszel kiállított számban s meglátszik, hogy a legírásosabb nemzedék kített magáért. Ily szép, kedves, úde dolgokat csak fiatal írók írhattak! A nagy közönség találkozik itten csaknem egészen friss nevekkel is, de annál kedvesebb lesz az ismeretség. Pompásnál pompásabb novellek, szebbnél-szebb költemények egész tömege felszűk előttünk. A közleményekhez méltó e lap kulszejé is. Diszes borítékban jelent meg az »Ország-Világ« karácsonyi száma s a benne foglalt nagyszabású és művészeti becsű képeken kívül még egy igen bájos színes műmeléklet is van az »Ország-Világ« kettes nagyszabán. De hand alljon itt ama fiatal írók névsora, kik valóban szép és kedves karácsonyfát állítottak fel a magyar közönségnek: Bársony István, Kozma Andor. Somló Sándor, Abonyi Árpád, Kasos Ede, M. Horváth Károly, Radó Antal, Malonyay Dezső, Gabauyi Árpád, Iványi Ödön, Karczag Vilmos, Palágyi Lajos, Molnár László, Gyalui Farkas, Lévai Mihály, Szécsi Ferencz, Tutsek Anna, Hoch Janos, Törös Tiva-

dar, Kaposi Béla, Hevesi József, Gaal Mózes, Baugh Irma, Békefi Antal, Herczeg Ferencz, M. Szaak Lujza, Márkus József, Murai Károly, Barna Izidor, Baeska Albert, Petri Mór, Ifj. Szasz Gyula, Lengyel Sándor, Szilay Janos, Ivanfi Jenő, Vértesy Gyula, Pap Zoltán, Lipsey Adam, Szatmáry Mór, Ambrozovics Dezső Sebesi József, legifj. Szasz Károly, Gejléri Mór, Adorján Sándor, Porzolt Kalman, Szavay Gyula, Vali Béla, Rakosi Viktor és Varkonyi Dezső. A nagyérdemű közleményeket a szerkesztő, B e n e d e k Elek »utoljáró beszéde« zárja be. — Felhívjuk a t. közönség figyelmét e nagyérdemű száma, melyet nem előfizetők 50 krért szerezhetnek meg, míg az előfizetők, még a jövő évben belépők is ingyen kapják meg azt.

A „Képes Családi Lapok» szépirodalmi és ismeretterjesztő képes heti lap már tizenegy év óta küzd hazafias lelkesedéssel és kitartással nemzet irodalmunk bástyájaként; már tizenegy év óta lobogtatja a nemzeti művelődésnek s zülés nemességének a zászlaját, s most is, midőn Brankovics György jeles szerkesztése mellett már tizenkettedik évfolyamába lép a legelőkelőbb, a legkitünőbb írók és íróanők műveivel indul — a nemzetiségünket még mindig fenyegető s hazánkat saska ajaként előzönlő német szépirodalmi lapok elleni hádjáratra. A „Képes Családi Lapok« munkatársai: Jókai Mór, Tolnai Lajos, Mikszath Kalman, Dalnady Gyózó, Temérdek (Jeszzenszky Daniel), Lauka Gusztáv, Brankovics György, Rudnyanszky Gyula, Pósa Lajos Prém József, Dr. Sziklay Janos, Palágyi Lajos, Imrédy László, Muray Károly, Méry Károly, Petri Mór, Dr. Rodiczky Jenő, Benitzkó, Bajza Lenke, Büthner Lina, Nagyvárady Mirza, Kuliffaj Benitzky Irma, Hevesiné Sikor Margit, Tanglné Gyujtó Izabella, Gaal Karolin Karlovszky Ida, Harmeth Lujza stb. stb. Vajjon ki cserélne fel az előkelő szellemű kamaok termékeit a külföld műveivel! Magyar ember bizonyára nem! S a magyar nő — még kevésbbé. — A „Képes Családi Lapok« az összes szépirodalmi lapok között a legelőkelőbb s legváltozatosabb. Tartalma az irodalom minden vál fajtát felöleli; képek a legheirisebb festők műveit mutatják be: „Hölgyek Lapja« című divat melléklete a legújabb divat képeket hozza, s a nevelés az egészség, a gazdaság, a berítészet s a konyha terén nincs oly kérdés, a melyet ne tárgyalna. „Regény melléklete« három-négy eredeti regénnyel ajándékozza meg évenként előfizetőit. »Zöld bokréta« telve van mulattató apróságokkal s tálnyokkal, melyeknek megfejtői értékes jutalmakat kapnak: — S a Képes Családi Lapok« dacára sokoldalusaguknak, mégis batran kezébe adhatók a család minden rendű és koru tagjának; dacára gazdag tartalmának mégis a legelőkelőbb szépirodalmi képes heti lap. Előfizetési ára a »Hölgyek lapjával« s a »Regény melléklettel« együtt egész évre 6 frt, félére 3 frt negyedévre 1 frt 50 kr. o. e. s a kiadóhivatal: Budapest, nagy korona utca 20. sz. melyhez az előfizetések legezészerűben posta utalványon intézendők, kivánatra bárkinek ingyen és bérmentve szolgál mutatvány számokkal.

A »Magyar Háziaszony« az egyetlen magyar háztartási lap immár a IX. évfolyamba lép. Kilenec évű pályafutása alatt bebizonyította, hogy híven betölti hivatását, mert nemcsak a nő targa

dalmi és családi állásától szóló kérdéseket vitatja meg, hanem felőle a háztartás konyhaszát és gazdálkodás minden kérdését. Ezen felül a »Munka utca« cz. szépirodalmi mellékleten kitűnő elbeszélések közül s szórakoztató közleményeket közöl. Hetenként 8 oldal külön regény-mellékletet is ad, s ezenfelül még havonként képes divatmellékletet. S mindez egy féltreve csak 3 frt. A lefolyt évben Jokai, Mikszáti, Beniczky Bajza Lenke, Br. Podmaniczky Frigyes, Pulszky Ferencz stb. czikkei is közölte. Melegen ajánljuk e kitűnő aő folyóiratot olvasóink figyelmébe, mert általa szépirodalmi és divatlap tartása válik feleslegessé.

A »Magyar Háziasszonyok Naptára« 1890. évi folyama megjelent. 1. zömposán kiállított vas-tag kötet utbaigazítást nyújt a nőknek minden kérdésre nézve, s ezenfelül jeles írónők czikkei gazdagítják a mulattató részt. A tartalomról e rovatokat említjük fel: Nő a háztartásban, (háziteendőök jegyzékéve.) Nő a konyhában, (egy évi étlappal.) Nő a kertben, (havi teendőikkel.) Nő mint anya — Van benne továbbá háztartási könyvvitel minta az egész évre. leltár, jegyzetek stl. A rendkívül hasznos naptár ára 1 frt s megrendelhető a »Magyar Háziasszonyok Naptára« kiadóhivatalában Budapesten.

A legelőbb magyar élezcslap, a »Mátyás Diák«, mely 8—10 nagy oldalon számos képpel és pompás szöveggel minden csütörtökön megjelen s melynek előfizetési ára negyedébe csak e g y forint, újévtől a harmadik évfolyamba lép. Ez ellenléki élezcslap máris nagy elterjedést nyert, a mit olcsóságán kívül szép karikaturáinak és találó humoros szövegének köszönhet. Mikor a »Mátyás Diák«-ot melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe felémlijük, hogy e lap kiadóhivatala (Budapest, Fishid utca 9. sz.) ingyen és bérmentve küld mutatványszámokat, ha e végből egy levelezőlapon hozzá fordulnak. Érdekesnek tartjuk megemlíteni ez alkalommal, hogy a »Mátyás Diák« a budapesti főpostaigazgatóság 59162/8.) számú kijelentése s zertint ez évi szept. 18-tól október 25-ig 591317 példányban küldetett szét vagyis számonként majdnem tízezer példányban.

A »Divat-Salon«, e rendkívül diszes és valóban páratlan fényüzéssel kiállított divatlap fuzetét örömdetes meglepetéssel kaptuk. Meglepett bennünket az a feltűnő haladás, melyet e lap hazánk időszaki irodalmában képvisel. Eltekintve attól, hogy körülbelül 100 legváltozatosabb irányu, eredeti, legújabb divatképet közöl, a mi e fuzetnek különös varázst kölcsönöz, két oly színes boritékképpel találkozunk, mely a technika óriási fejlettségéről tanuskodik. A mi e fuzetben különösen eredeti, az hogy a toilették oly részletességgel vannak kirva, hogy minden nő a legkönyebben tájékozhatja magát. Ennyire sikerült divatlapot, megvalljuk, eddig sem nálunk sem a külföldön még nem láttunk. A »Divat Salon« hazánk két legkitűnőbb írónője Fangné Gyujtó Izabella és Szabóné Nógáll Janka szerkeszti, kik e lap irodalmi részét őállal becsüvé teszik. Megemlítjük még Mária Dorottya főhercegnő jól sikerült arczképét, melynek helyén minden fuzetben egy-egy aktuális női arczkép jelenik meg. A »Divat Salon«-nak mind e mellett legnagyobb előnye, fél annyiban

kapható, mint bármely más divatlap. Ára egész évre csak 6 frt, féléltre 3 frt, évnegyedre 1 frt 50 kr. Megrendelhető a »Divat Salon« kiadóhivatalánál Budapest, V. Gizella tér 1. sz.

A nevelés legjobb segédeszköze a jó olvasmány. Ez olyan elismert paedagogiai elv, melyhez semmi kétség sem fér. Csakhogy a szülőknélünk e részt bizony meg vannak akadva, mert míg az egész apó 6—10 éves gyermekek számára igen sok jó olvasmány van, addig a nagyobbaknak, a 10—16 éveseknek nem igen van miből válogatniuk. Ezen a hiányon segít a »Magyar Ifjúság«, dr. Radó Antal e kitűnő képes újsága, melyet a közoktatási miniszterium is ajánlott, és mely épen most, a karácsonyi számmal kezdű új — immár nyolczadik — évfolyamát. Lehet e gyermekeinknek szebb, nemesebb, hasznosabb karácsonyi meglepetést szeretni, mint hogyha megrendeljük számukra e hírlapot? Bizonyynal nem. Rendeljük meg rögtön és az első szám már ott fog ékeskedni a karácsonya alatt, benne Daudet egy remek ifjúsági elbeszélésevel, melyet nagyon szép képek díszítenek, Széchenyi Béla gróf kelet-ázsiai utjának leírásával, Mikszáth egy történelmi vázlatával és még sok egyéb jól megválogatott apró dolgokkal: talányokkal, adomákkal, hasznos tudnivalókkal stb. — A lap olcsó negyedévre 1 frt 50 kr., mely összeg a kiadóhivatalba, Budapest, Gizellatér 1. küldendő.

Nyilttér.

(E rovat alatt közlötteként nem felelő a szerk.)

*KÉPES CSALÁDI LAPOK

Szépirodalmi és ismeretterjesztő képes hetilap.

Felhívás a művelt magyar olvasó közönséghez!

A »Képes Családi Lapok« jelenleg már az ország minden vidékén, a legtöbb művelt magyar közönség rendes házi barátja.

Közkedveltséget és elterjedtséget az által ér el, hogy mindig hazafias irányban s úgy van szerkesztve, hogy a serdülo leánykának is bátran a kezébe lehet adni, s e mellett az atyák, anyák és nagyanyák is mindig megfelelő szórakozást és hasznos olvasmányokat találhatnak benne. — A »Hölgyek Lapja« című mellékletünk, a nők hű tanácsadója és szellemi titkára, a háztartás, a gazdaság, a kertészet a konyha, hazi orvos, hazi állatok és a divat köröb megbeszélhetetlen közleményekkel kedveskedik. — A »Képes Családi Lapok« képei, a legelőbb művészetek esetjének köszönik létüket — A »Képes Családi Lapok« a lehető legjobbat igyekszik nyújtani, s hogy hitvának megfelel, azt legjobban bizonyítja, immár 11 éves fennállása, mi hazánkban egyetlen egy hasonló irányu lap nem volt képes elérni. — Minden laphoz egy külön, könyvvé köthető regény-melléklet van csatolva, mely évenként 3—4 legjobb írónktól származó becses regényt képes.

Előfizetési árak a »Képes Családi Lapok«, »Hölgyek Lapja« című divatlap s »Regény« melléklettel együtt: egész évre 6 frt, fél évre 3 frt, negyed évre 1 frt 50 kr. — Előfizetéseket (a hó bármely napjától) elfogad a »Képes Családi Lapok« kiadóhivatala, Budapest, V. Nagy korona utca 20. sz. — A »Képes Családi Lapok« heti lapból mutatvány-számokat ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal mindazoknak, kik eszirt hozzá fordulnak

Teljes számú példányokkal még mindig szolgálhatunk

A »Képes Családi Lapok« szerkesztősége és kiadóhivatala

Budapest, V. Nagy korona-utca 20. sz.